

HANGYA

Szövetkezetek! Ne felejtjük,

hogy a „Hangya“ kirendeltségek és raktárak (ugyszintén a pénzbeszedő gócponti szövetkezetek) a szövetkezetek szövetkezéséhez szolgáló kapcsok, a szövetkezeti forgótőkék állandó központi tömöríthetőségének eszközei és szervei, a nagybani központi árubeszerzés és ellátás megvalósíthatására. Napi bevételeinket — a szövetkezeti tőkék gyülekezése, kamatoztatás és nagybani árubeszerzés céljaira — akár mily kis összegek azok, fizetessük ott le, árunkat egyedül e központi szerveknél szerezzük be, mert ezzel szolgálhatjuk leghathatósabban jövőnket és támogatjuk egy erősödő központ utján egymást.

A szövetkezet pénzének helyes kezelése és annak jelentősége.

A szövetkezeti kis tőkék lelkiismeretes, célirányos, erkölcsös és szakszerű kezelésében és gyors mozgékonyságának biztosításában rejlik a legnagyobb tökeerő, ami ezidőszert még mindig felismeretlenül és kikaszlatlanul egy óriás álmat alusza, szövetkezeti hálózatunk praktikus és minden mozgékonyásra berendezett szervezetében.

A központi szervek és áruraktárak felállításával mindinkább megteremtjük a lehetőséget arra, hogy a központi szerv és a szövetkezet között a szövetkezeti kis tőkék a leggyorsabb mozgást fejthessenek ki, a szövetkezettől a tökeerő készpénz alakjában a központi raktárhoz, a központi raktártól áru alakjában a szövetkezethez kell folyják állandó keringéssel a tökeerő. — A szövetkezeti tőkék ezen vérkeringésének gyorsnak, állandónak és egyenletesnek kell lennie és nem szabad az ügyvezetés erélytelensége, a pénztárnokok tájékoztatatlansága és a boltosok mulasztásai és önkényes hitelezései miatt megakadnia, hátrányt, vagy késedelmet szenvednie, vagy idegen utakon elszivárognia, mert ellenesetben ez a szövetkezeti nagybani központi árubeszerzést megbénítja, amit pedig minden szövetkezet — saját érdekében — minél nagyobb arányúvá kell tgyen, hiszen ez a tömörülés és szövetkezésünk céljának a nagyobbik és fontosabbik fele. A nagybani központi árubeszerzés lehetősége

biztosíthatja ugyanis egyedül a szövetkezeti árak versenyképességét és a központ ellenőrzési, irányítási és számviteli ügyvitelének, valamint a szövetkezeti hálózat karbantartási költségeinek a fedezetét.

Jól gondoljuk meg tehát, hogy csak a szövetkezetek tervszerű központi tökekezelése az a mód, ami egyedül teheti erőssé és nagyvá a szövetkezeti központot és hogy egyedül egy erős szövetkezeti központ lehet oly erőforrás, ahonnan a kis szövetkezetek tömörülése által nyert nagy erőtartalmak a kis és gyöngébb szövetkezetek fejlesztésére, ügymenetének rendszeres támogatására — épen azokhoz a szövetkezetekhez, melyeknek a segítségre és támogatásra szükségük van és épen akkor, amikor arra szükség van — tervszerűen irányíthatók és fordíthatók.

Csak a központon keresztül támogathatja például egy tökeerős Aradmegyei községi szövetkezet a Szilágymegyében, vagy Csikban működő testvérszövetkezetet és csak az esetben, ha a szövetkezeti tőkék központi tömörítése által erre a központ a szükséges erőfelesleggel rendelkezik. Csak ha az összes szövetkezeti tőkék a központ fele irányíthatnak és ott gyülekeznek, van adva a lehetőség arra, hogy az azonos célokat szolgáló testvérszövetkezetek, a helyes és óvatos központi irányítás és szakszerű vizsgálat és ellenőrzés mellett egymást támogassák, erejük szövetkezettőségének nagyságát érezzék és élvezzék.

Az egész központi tömörülés értelme és lényege tehát a szövetkezeti pénzek központi tömörülése és áruforgalma által érvényesülhet csak. A szövetkezetek jövője, erősödése, sokasodása és ezzel kapcsolatosan népünk anyagi jólétének szolgálatából folyó erkölcsi és kulturális céljaink előbbrevitele, a szövetkezeti tökeerők központi tömörülésétől és e célból a kis szövetkezetek egész forgótökéjének a központ felé irányítandó állandó mozgásától függ.

E magas cél érdekében minden szövetkezet vezetőségének első feladata kell legyen

1. a szövetkezet hitelének behajtása,
2. a napi bevételek rendszeres átvétele és a pontos átvételre a pénztárnokok buzdítása.

3. A szövetkezeti pénzeknek a központi szerveknél minél sűrűbb időközönben való lefizetése s ezzel e tőkék központi tömörítése.

4. A boltkezelők szigorú eltiltása az önkényes hitelezésektől, e hiteleknek óvadékukból leendő azonnali levonása és állandó ellenőrzése, hogy a napi bevételeket egészükben átadják és titkos kölcsönképen a szövetkezet pénzét és tőkéjét saját céljaikra el ne vonják.

5. Boltkezelésre alkalmas személyek iránt való állandó érdeklődés, hogy a szabálytalanul működő boltkezelők, a központ értesítése mellett, azonnal kicserélhetők legyenek.

Felkérjük szövetkezeteink vezetőit, hogy szövetkezeti munkánk gyors és alapos fejlesztése és közös működésünk alapos tökéletesítése érdekében felvilágosító és oktató cikkeinket jól átgondolni, a szövetkezeti tisztviselőket és alkalmazottakat ilyen irányban oktatni és ellenőrizni sziveskedjenek és minél előbb, mert kár minden percért, melyet munkánk sikere érdekében elmulasztunk.

Rendezzünk karácsonyi szövetkezeti ünnepet!

A szövetkezeti eszme és a felebaráti szeretet egy forrásból veszik eredetüket és egymás mellett haladnak közös céljuknak, az emberiség boldogulásának, jóléte gyarapításának és szellemi fejlődésének elérésére. Ezen szent közösség méltó kifejezéséül a felebaráti szeretet eszményi ünnepét, a szent karácsonyt a szövetkezeti eszme legnagyobb ünnepévé is kell avassuk, a társadalmi együttműködés erkölcsi tartalmának hirdetése által.

Már a múlt év karácsonyában e lap hasábjain felvetettük a gondolatot, hogy szövetkezeteink minden karácsonykor rendezzenek szövetkezeti ünnepet, melynek keretén belül a taggyűjtés és a szövetkezeti töke emelése új jegyzések által állandósítható és a szövetkezeti eszme ismertetése állandóan felszinen tartható volna, hogy azt a nép minél szélesebb rétegei megismerhessék és érdeklődésük ébrentartassék.

E gondolatnak a jelen évben minél számosabb szövetkezetnél leendő megvalósíthatása érdekében, idejében kívánjuk a szövetkezeti vezetők figyelmét felhívni a karácsonykor rendezendő ünnepre és e célból közzétesszük itt azon hatóságos, lélekemelő kis szövetkezeti szindarabot, amelyet a kézdialmási szövetkezet múlt évi karácsony ünnepségén — ifj. Papp István tanító, a szövetkezet ügyvezető igazgatójának vezetésével — az iskolás fiúk adták elő. Ahol a szövetkezet, vagy az iskola helyisége egy szindarab rendezésére alkalmas volna, ott az ünnepség programjába ezen szindarab felvételét ajánljuk, mert arra kell törekedni, hogy

ne csak a családok, hanem a család összes tagjai, az asszonyok és a gyerekek érdeklődése a szövetkezet iránt felkeltessék és ők is egyenként tagjaivá váljanak a szövetkezetnek. Csak így lehet szövetkezeti értékkel bíró, szövetkezeti szellemű gazdasáradalmat nevelni és az eszmét általános közkinccsé tenni.

Itt közöljük a szindarab első részét, folytatását a következő számban hozzuk.

GYÜLÉS.

Történik 1968. december 31-én a kézdalmási fogyasztási és értékesítő szövetkezeti Igazgatóság és Felügyelőbizottságának ülésén.

Irta: ifj. Papp István.

SZEMÉLYEK:

Igazgató, elnök	—	Papp Ernő VI. o. tan.
Ügyvezető igazgató	—	Kelemen Béla V. o. "
Igazgatósági tag	—	Kelemen Ferenc V. o. "
"	—	Kelemen László V. o. "
"	—	Molnár László IV. o. "
Pénztárnok	—	Molnár Lajos V. o. "
Felügy. biz. elnök	—	Baricz Imre III. o. "
"	—	Felszegi Tamás IV. o. "
"	—	Kelemen András IV. o. "
"	—	még 6 IV. osztályu "
Szövetkezeti szolga	—	Bertalan László III. o. "
Egy ember	—	Tamás László IV. o. "

(Szin: egyszerű szoba. Középen hosszú asztal. Jobbról, balról felírva nagy betűkkel: *Hitel nincs. Nézőközönséggel szemben: Kártyázni tilos; felette: Szövetkezésben van az erő.*)

(Az Igazgatóság és felügyelő bizottság az asztal körül felvonul. Első helyre az igazgatósági tagok, azután a felügyelő bizottsági tagok. Boltos és szolga állva maradnak.)

(Ügyvezető iratcsomóval, könyvelő, pénztárnok, boltos egy-egy nagy könyvvel, szolga egy félv irással.)

Szolga: (előlép és tiszteletteljesen meghajtja magát) Igazgató elnök urnak tisztelettel jelentem, hogy a mai napra kibocsátott meghívót minden igazgató és felügyelő bizottsági tag urral aláírtam s így teljesen rendbe átdom (a meghívót átadja).

Ig. elnök: (komolyan) Jól van József! Csak ezután is tartsa be pontosan kötelességeit s az Igazgatóság nem lesz háládatlan magával szemben.

Szolga: Igen is. (Meghajtja magát. Szolgálatra készen hátra áll.)

Ig. elnök: (Feláll. Erre mindannyian felállnak.) Mélyen tisztelt Uraim, foglaljanak helyet! (Inti kezével, hogy üljenek le. Leülnek. Ő állva marad.)

Tekintetes Igazgatóság és Felügyelőbizottság! A mai napra, azaz: az 1968. december 31-én egy igen nagy és fontos ügyben jöttünk össze.

1. A jelen évben elért üzleteredményeinknek a felülvizsgálata.

2. Egy nagy és méltó emiérezésre, mely ezelőtt 50 évvel történt, a szövetkezetünk életében.

Mig ennek részletezésébe bocsátkoznánk és méltatók a mai napra összehívott kétdős gyűlés fontosságát, szivemből üdvözlöm úgy az Igazgatóság, mint a Felügyelő bizottság minden egyes tagját. A gyűlést megnyitom.

Mind: Éljen az elnök! Éljen!

Ig. elnök: Felkérem az ügyvezető igazgató urat, hogy a folyó évi üzleteredmény és vagyoni állapotunkról a jelentést tegye meg.

Mind: Halljuk az ügyvezető igazgató urat! (Folyt. köv.)

A központ közleményei.

Felhívás marostordamegyei szövetkezeteinkhez!

Értesítjük szövetkezeteinket, hogy marosvásárhelyi raktárunk október hó 20. óta működik és áruraktárban szövetkezeteink összes fűszer, gyarmat, rövid és norinbergi áruszükségletüket, ugyszintén a tagok áruszükségletének, megfelelő minden árucikkét beszerezhetik.

Felhívjuk szövetkezeteinket, hogy ha kis tételekben is, de minél sűrűbben vásároljanak raktárunktól, hogy a tél folyamán a szövetkezeti bolt a tagok által keresett árukkal mindig fel legyen szerelve. Az árubeszerzéshez üres edényeket és ládákat elővigyázatosságból mindig küldjenek be a raktárhoz, nehogy hordók, vagy más üres edények hiányában az áru rendelés elintézése nehézségekbe ütközzék. *A szövetkezeti boltkezelőtől a napi bevételeket a tél folyamán naponként vegyék át a pénztárnok urak és az összegyűlt napi bevételeket hetenként, vagy legalább kéthetenként, a legszükségesebb áruk rendelésével együtt okvetlenül küldjék be a raktárhoz, hogy a szövetkezeti pénzek kamatozatlan a szövetkezetnél egy pillanatig se heverjenek, más idegen célokra fordíthatók ne legyenek és a központi áruraktár nagybani árubeszerzéséhez mindig a raktár rendelkezésére bocsáttassanak.*

Szövetkezeteink — a raktár fejlődése érdekében — lelkiismeretesen tartásuk szem előtt, hogy minden áru rendelés raktárunkhoz irányítottak és minden szövetkezeti bevétel a szövetkezet folyószámlájának javára, ugyanott fizetessék le, akár kicsiny összegűek, akár nagy összegűek a lefizetések.

E tekintetben kérjük szövetkezeteink Igazgatóságait, hogy a szövetkezet üzletvezetőit és pénzkezelését sokkal fokozottabb ellenőrzésben és irányításban részesítsék, mint ahogy azt a múltban, a raktár felállítás előtt tették.

A tengelyen, postán, vasuton történő áruszállításaink, lopás, elveszés, törés, elfolyás, elömlés elleni biztosítása. Igen gyakran megtörtént már, hogy a szövetkezeteknek tengelyen, postán, vasuton küldött áruink szállítás közben elvesznek, vagy a veszélyükre feladott törekeny áruk eltörnek, porló, vagy folyékony anyagok (liszt, porcukor, petrolium, szeszes italok stb.) elömlenek, elfolynak. Ezért központunk elhatározta, hogy a kirendeltségeinkből és transitó raktárainkból a szövetkezeteknek tengelyen, postán, vasuton utba indított összes árukat a szállítás közbeni elveszés, ellopás, eltörés, elfolyás, kiömlés ellen a *szövetkezetek hozzájárulásának megnyerése alapján biztosítja.* Tájékoztatásul közöljük, hogy a biztosítási díjak igen csekélyek és a szövetkezet minimális biztosítási díjak ellenében érzékeny károsodásoktól menekülhetnek így pl. fűszer vegyes áruk 1000 L.-ként circa

6.50 L. üvegáruk és üvegekben szállított ecetsav a nagyobb kockázatra való tekintettel 1000 L.-ként circa 22 L.

A fentiek előrebocsátása után felkérjük tehát a nagyenyedi központunkhoz, valamint a nagyváradi, szentgyörgyi kirendeltségeinkhez, továbbá a marosvásárhelyi és székelyudvarhelyi transitó raktárainkhoz tartozó összes szövetkezetek Igazgatóságait, hogy ezen fent vázolt szállítási biztosítások bevezetését tudomásul venni sziveskedjenek. Amennyiben valamelyik szövetkezet Igazgatósága a tengelyen, postán vasuton való szállításmány biztosítást nem óhajtja, felkérjük, hogy ezt központunknak *legkésőbb folyó évi nov. 25-ig annál is inkább. közölni sziveskedjék, mert ha ezen időpontig elmentmondó nyilatkozatát nem kapják meg, olybá fogjuk tekinteni, mintha a szállításmány biztosítás bevezetését tudomásul vette és elfogadta volna.*

A hadihárok megtérítése ügyében a napilapokból úgy értesülünk, hogy a háboru és a katonai megszállások által okozott károkért a kormány 4 milliárd összegű kártérítést folyósít.

Az egyeseket ért károk részére adandó kárpótlási hányadot a közelebről kinevezendő igazgatóság fogja megállapítani kártérítési bonok kiállításával. A 30.000 lejen alóli összeget teljesen kifizetik, az azon felülieket csak 60—70 százalék arányban. A törvény szerint ezen bonokkal lehetséges lesz a jövedelemadó fizetése. Ezen hirre felhívjuk szövetkezeteink figyelmét azzal, hogy a kártérítés a forradalom alatt forradalmi cselekedetekből előállott károokra nem terjesztetik ki, hanem csupán a háboru és a katonai átvonulások, valamint elszárolások következtében szenvedett károokra. Felkérjük tehát azon szövetkezetnek vezetőségeit, ahol a szövetkezetnek ily természetű kára van, hogy a károokra vonatkozó összes igazoló okmányokat gyűjtsék össze, ha pedig hiányzanak, azokat újból szerezzék be, hogy a közelebről megjelenő hatósági felhívásra az összes szükséges igazolásokkal idejében bejelenthessék a szövetkezet háborus kárát, mert a késedelem, vagy mulasztás később csak igen nehezen és nagyon sok utánjárással hozható helyre. Ne mulasszák el az ügyvezetők e hirrel kapcsolatosan az illetékes közigazgatási, vagy pénzügyi hatóságoknál is érdeklődni a háborus károk megtérítése iránt és az ott nyert felvilágosításokról kérjük központunkat sziveskedjenek tájékoztatni.

A mellékletet szerkesztli:

DR. HARMATH JÁNOS.

A melléklet tulajdonosa:

A „HANGYA” SZÖV. KÖZPONTJA, NAGYENYED

Kiadó:

TÖRÖK BÁLINT

az E. O. E. titkára.

Megjelenik minden vasárnap.